

Dosarul nr. 2rh-75/23
2-18163694-01-2rh-30112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. A. Braga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cototrobai, O. Cojocaru)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Chișca-Doneva, D. Mardari, M. Pitic, N. Vascan, I. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni
Diana Stănilă

examinând cererea de revizuire depusă de Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Aurel Cucuruz cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La data de 09 februarie 2018, Nicolae Lepădatu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Aurel Cucuruz cu privire la încasarea sumei de 9 000 de euro cu titlu de datorie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Nicolae Lepădatu a indicat că, la 25 decembrie 2014, Aurel Cucuruz a împrumutat de la el suma de 9 000 de euro, obligându-se să o restituie în termen de 3 luni.

Reclamantul a indicat că în acest sens a fost întocmită o recipisă. Respectiv datoria a devenit scadentă la 25 martie 2015.

Reclamantul a susținut că, la multiplele sale adresări, Aurel Cucuruz nu a restituit suma împrumutului. Astfel, nu i-a fost achitată datoria.

Astfel, Nicolae Lepădatu a solicitat încasarea de la Aurel Cucuruz în beneficiul său a datoriei în sumă de 9 000 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată reclamantul a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul central, a fost admisă acțiunea, fiind dispusă încasarea din contul lui Aurel Cucuruz în beneficiul

lui Nicolae Lepădatu sumei de 9 000 de euro, în lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii, cu titlu de datorie și suma de 5 590 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În scopul executării hotărârii a fost aplicat sechestrul pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești ale pârâtului Aurel Cucuruz, în limita pretențiilor admise.

Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Aurel Cucuruz, s-a casat hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Aurel Cucuruz cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Nicolae Lepădatu. S-a casat decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de avocatul Nicolae Fală în interesele lui Andrei Cucuruz. S-a casat integral hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Aurel Cucuruz privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Nicolae Lepădatu în beneficiul lui Aurel Cucuruz, taxa de stat achitată pentru depunerea cererii de apel, în sumă de 4 196, 25 de lei.

La 17 noiembrie 2020 Lepădatu Nicolae, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic. S-a casat decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și s-a menținut hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Aurel Cucuruz cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul lui Cucuruz Aurel în beneficiul lui Lepădatu Nicolae suma de 11 190 de lei taxa de stat, cu titlu de cheltuieli de judecată, și suma de 3 000 de lei cu titlu de asistență juridică, iar în total suma de 14 190 de lei.

Instanța de recurs a menționat că este eronată concluzia instanței de apel precum că contractul de împrumut – înscrisul/recipientul "Foaie de încredere" datată cu "25 decembrie 2014" este lovită de nulitate absolută.

De asemenea, instanța de recurs statuat că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii, or, înscrisul/recipientul "Foaie de încredere" datată cu "25 decembrie 2014" confirmă faptul acordării împrumutului, astfel, nu poate fi considerat nul, deoarece conform prevederilor art. 867 alin. (1) din Codul civil, în vigoare la acel moment, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani

sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Instanța de recurs a indicat că în sensul normei enunțate este de înțeles că, contractul de împrumut reprezintă o înțelegere (acord) conform căreia împrumutătorul se obligă să dea în proprietate împrumutatului bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie aceeași sumă de bani sau bunuri de același gen, calitate sau cantitate. Contractul de împrumut impune condiția ca în cazul împrumuturilor bănești predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în așa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate din momentul acordării împrumutului. Prin urmare, deoarece contractul este translativ de proprietate, atât împrumutătorul, cât și împrumutatul, trebuie să aibă capacitatea să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru actele de dispoziție și capacitatea de a încheia astfel de acte.

La 14 noiembrie 2023, Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii ca admisibilă și întemeiată, emiterea încheierii de casare a deciziei Curții Supreme de Justiție (dosar nr. 2ra-100/21), cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea în ordine de recurs a recursului declarat de Nicolae Lepădatu împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, examinarea prezentei cereri de revizuire în ședință publică cu citarea părților, în conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă (f.d. 68-71, Vol. II).

În susținerea cererii de revizuire Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu a invocat prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, menționând că prin Ordonanța din 30 august 2023, emisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol, Nicolae Lepădatu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) și 310 alin. (1) din Codul penal, și s-a dispus încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2021421277, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Revizuentul a indicat că pct. 13 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 15 aprilie 2013 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire”³ [...] Totodată, se menționează despre existența unor circumstanțe care indică direct la faptul că, unul dintre subiecți a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, însă în virtutea unor împrejurări obiective nu pot fi constatate prin sentință penală irevocabilă. De exemplu: poate fi constatat faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, în baza actului organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (art.60 Cod penal) sau în legătură cu actul de amnistie (art. 107 Cod penal). În atare situație, situațiile menționate se vor încadra în rigorile prevăzute de art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Revizuentul a menționat că în conformitate cu prevederile art. 450 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune: în termen de 3 luni din ziua în care sentința penală a devenit irevocabilă - în cazul prevăzut la art. 449 lit. a). La caz, Ordonanța din 30 august 2023 a devenit irevocabilă la data de

14 septembrie 2023, astfel considerând prezenta cerere de revizuire depusă în interiorul termenului legal.

Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu a anexat drept probă la cererea de revizuire copia Ordonanței din 30 august 2023, emisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol (f.d. 72-75, Vol. II).

La data de 22 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Nicolae Lepădatu și avocatului Arcadie Crainic copia cererii de revizuire depuse de Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu (f.d. 78, Vol. II).

Astfel, la 30 noiembrie 2023, Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere, prin care a informat instanța de revizuire despre faptul că cu copia ordonanței emisă pe cauza penală nr. 2021421277 la 30 august 2023 de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol a făcut cunoștință la data de 27 noiembrie 2023. Prin urmare, a solicitat restituirea cererii depusă de Aurel Cucuruz din motivul, că nu întrunește temeiurile legale la depunerea cererii de revizuire (f.d. 82, Vol. II).

La cererea nominalizată de către Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic a fost anexată copia plângerii la cauza penală nr. 2021421277, prin care s-a solicitat anularea Ordonanței din 30 august 2023, emisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol (f.d. 83-87, Vol. II).

Ulterior, la 29 februarie 2024, Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere, prin care a comunicat că potrivit ordonanței din 18 decembrie 2023, emisă de procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Denis Poiată a fost admisă parțial plângerea depusă de Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic în la ordonanța din 30 august 2023 emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol, privind încetarea urmăririi penale în privința lui Lepădatu Nicolae pe cauza penală nr.2021421277, fiind dispusă efectuarea în continuare a urmăririi penală pe cauza (f.d. 92-93, Vol. II).

A indicat că, nefiind de acord cu această ordonanță la data de 27 decembrie 2023 a fost înregistrată la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana plângere depusă de Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală la ordonanțele emise la 07 septembrie 2022 și respectiv la 18 decembrie 2023 de procurorul adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Denis Poiată prin care s-a solicitat declararea nulă a ambelor ordonanțe emise, cât și a acțiunilor de urmărire penală desfășurate după data de 07 septembrie 2022, însă rezultatele examinării acestora nu sînt cunoscute pînă în prezent.

La cererea menționată supra de către Nicolae Lepădatu, reprezentat de avocatul Arcadie Crainic a fost anexată copia Ordonanței din 18 decembrie 2023, emisă de procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Denis Poiată și copia plângerii la cauza penală nr.

2021421277 depuse la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 95-98, 102-106, Vol. II).

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449, cu anexarea probelor ce le confirmă și a dovezii de plată a taxei de stat și/sau a taxei de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate.

Potrivit art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuentul Aurel Cucuruz ca temei de revizuire au invocat prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, menționând că prin Ordonanța din 30 august 2023, emisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol, Nicolae Lepădatu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) și 310 alin. (1) din Codul penal, și s-a dispus încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2021421277, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În corespundere cu art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că acest temei se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces enumerați în art. 55, 59 din Codul de procedură civilă, care au luat parte la judecarea unei pricini civile, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate. Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii. La cazurile

prevăzute de norma respectivă se includ și situațiile ce se referă la falsificarea de probe.

De asemenea, despre existența unor circumstanțe care indică direct la faptul că, unul dintre subiecți a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, însă în virtutea unor împrejurări obiective nu pot fi constatate prin sentință penală irevocabilă. De exemplu: poate fi constatat faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, în baza actului organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (art. 60 Cod penal) sau în legătură cu actul de amnistie (art. 107 Cod penal). În atare situație, situațiile menționate se vor încadra în rigorile prevăzute de art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că din actele rezultă cu certitudine că Ordonanța din 30 august 2023, emisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Victor Socol, în baza căreia a fost depusă cererea de revizuire de Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu a fost anulată prin Ordonanța din 18 decembrie 2023, emisă de procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Denis Poiată.

Mai mult, prin Ordonanța nominalizată s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2021421277 (f.d. 92-93, Vol. II).

Astfel, în cazul din speță prezentarea în instanța de revizuire numai a actelor de pornire a urmăririi penale sau de transmitere în privința unuia dintre subiecții menționați care se bănuiește sau se învinuiește că a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, nu pot fi acceptate ca probă pentru constatarea circumstanțelor prevăzute de art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Reieșind din cele constatate supra, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate în cererea depusă de Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu raportate la prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că temeiurile invocate în cererea de revizuire împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție la moment nu sunt întrunite.

Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere că nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare.

O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul Roșca contra Moldovei).

În contextul dat, urmează a se preciza că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Aurel Cucuruz, reprezentat de avocatul Ion Sîrbu împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Aurel Cucuruz cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

Diana Stănilă